

№ 26.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Błażeja B. M.
Czw. św. Ansgarego B.
Piąt. św. Agaty P. M.
Sob. św. Doroty P. M.
Niedz. św. Romualda Op.
Pon. św. Jana z Matty.
Wt. św. Apolonii P. M.

Wschód słońca: godz. 7 m. 42
Zachód słońca: godz. 4 m. 43
Dług. dnia: godz. 9 m. 01

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. ---
Półrocznie „ 3 „ ---
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50

Odnoszenie 10 k. m.

Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Frzejard № 3.

Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sroda, dnia 3 lutego 1909 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minka; w Zgierzu, w aptoce p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZENIA: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1/4 kop.) Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz pięciowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Sprawa o karę śmierci bez sądu.

(Koresp. własna „Rozwoju“).

Petersburg, d. 1 lutego.

Otrzymała onegdaj Rada ministeryum sprawiedliwości do rozważenia sprawę, dotyczącą kwestyi stosowania przez warszawskiego general-gubernatora kary śmierci bez sądu.

Sprawa ta, odesłana przez Senat, przedstawia się następująco: Grupa adwokatów warszawskich zakomunikowała Senatowi, iż w dniu 15 stycznia 1906 roku rozstrzelano w Lublinie bez sądu, jedynie z polecenia gubernatora wojennego gubernatora, robotnika, 17-letniego Markowskiego, oskarżonego o zabójstwo zawiadowcy stacji drogi żelaznej. W dniu 16, 17 i 31 stycznia tegoż roku rozstrzelano również bez sądu w Warszawie szesnaście osób, a mianowicie: Rosencweiga (17 lat wieku), Goldsteina (23 lat), Rywkinda (18 lat) Szajera (19 lat) Pfefera (20 lat), Farcjega (18 lat), Krystala (18 lat), Kernbeicera (19 lat), Szpiro (17 lat), Skurda (15 lat), Igalsona (19 lat), oraz Graumana, Puchacza, Modzelewskiego i Blumenfelda (niewiadomego wieku) za (jak się oficjalnie wyrażono) „propagandę anarchiczną, przygotowywanie bomb, rzucanie bomb i grabieże“. Tymczasem, wedle praw karnych z r. 1885 (art. 139); z r. 1903 (art. 55 i 57) kara śmierci jest prowadząco skasowaną bezwzględnie odnośnie do przestępców poniżej 17 lat wieku. Kara śmierci bez sądu jest wedle praw obowiązujących tak dalece niedopuszczalna w tych wypadkach, że nawet Ukaz Najwyższy nie może jej polecić zastosowania. Komunikaty władz o powyższych karach śmierci powołują się na art. 12 ustawy o stanie wojennym. Powołanie się to jednak, jak dowodzi podanie adwokatów warszawskich, jest najzupełniej błędne. Artykuł ten dozwala dowodzącemu armią stosować środki nadzwyczajne w dziale spraw administracyjnych i strategicznych, nie znajduje się zaś w tym dziale, który przewiduje zmianę kompetencyi sądów. Stosowanie kary śmierci jest przewidziane w innych dalszych rozdziałach prawa, wszakże nigdzie nie przewidziano stosowania kary śmierci bez sądu.

W skardze adwokatów warszawskich wskazano nadto, iż samowolne komentowanie nadzwyczajnych pełnomocnictw przechodzi wszelkie wyobrażenia. Tak np. w dniu 26-ym stycznia 1906 roku wydał był wojenny gubernator kielecki postanowienie obowiązujące, w którym między innymi powiedziano dosłownie: „W razie znalezienia u kogokolwiek broni, osoba ta podlegać będzie karze śmierci bez sądu, przyczem jeżeli broń znaleziona będzie u dzieci niżej lat 14, karze śmierci podlegać będą rodzice tych dzieci lub opiekunowie“. Rozporządzenie to wkrótce wprawdzie zostało odwołane, nie mniej jednak samo ogłoszenie takiego prawa świadczy o nastroju w komentowaniu pełnomocnictw.

W obronie swej złożył był warszawski general-gubernator Senatowi memoryał, w którym dowodzi, iż po zniesieniu w „Kraju Priwislińskim“ w r. 1905 stanu wojennego rozwinęła się tamże nadzwyczajnie działalność partii rewolucyjnych, zwłaszcza powstała nowa partya anarchistyczna „Internacyonal“, której członkowie budzili w kraju zamieszanie, przestach, anarchię i teror. Wobec tego zwrócił się był warszawski general-gubernator z raportem o przywrócenie stanu wojennego i polecił stosować najsurowsze środki przeciw członkom anarchistycznego stowarzyszenia. Wobec oświadczenia przedstawicieli nadzoru wojskowego i prokuratorskiego o wątpliwościach co do istotnej winy 17 podsądnych, uznał general-gubernator za właściwe na podstawie art. 12 skazać na karę śmierci owych podsądnych wobec tego, że według zaświadczeń agentów osoby te przyjmowały udział w zabójstwach urzędników, rzucaniu bomb, grabieżach i t. d. Dalej memoryał warszawskiego general-gubernatora zaznacza, że stosowanie kary śmierci bez sądu powinno być uważane za środek nadzwyczajny, nie przechodzący zakresu środków nadzwyczajnych, które stosować może naczelnik kraju, będącego w stanie wojennym.

Do aktów sprawy dołączono opinię ministra wojny. Minister wojny oznajmia, iż art. 12 dozwala głównodowodzącemu armią stosować nawet takie środki, które wcale przewidziane nie są. Według komentowania ministra wojny, cała rzecz polega na tem tylko, ażeby o zastosowaniu takich środków powiadamiano Monarchę. Wobec tego uznaje minister wojny, iż odpowiadać za takie czyny może głównodowodzący armią tylko wobec osoby Monarchy, nie zaś przed Senatem lub wogóle jakąkolwiek instancją. Minister spraw wewnętrznych zakomunikował ministrowi wojny, iż stanowisko to najzupełniej i całkowicie podziela.

Sprawa powyższa rozważana była naprzód w «plenum» I-go Departamentu Senatu. Zdania senatorów były podzielone: trzynastu senatorów uznało, że: 1) warszaw. general gubernator posiadał prawa głównodowodzącego armią, że 2) głównodowodzący za czyny swe odpowiada tylko przed Monarchą, że przeto Senat decydować w tej sprawie nie może, a przeto uznają ci senatorowie, iż sprawa ta nie należy do kompetencyi Senatu; dziewięciu senatorów uznało, że artykuł 12-go w sensie rozszerzającym komentować nie należy, a przeto oskarżenie adwokatów warszawskich, jako oskarżenie nie pochodzące od osób poszkodowanych pozostawić należy bez skutku, a na przyszłość należy wyjaśnić, że zmienianie kompetencyi sądownictwa w miejscowościach będących w stanie wojennym, nie może opierać się na art. 12, gdyż zmiana kompetencyi sądów przewidziana jest innemi paragrafami, które należy mieć na uwadze; wreszcie jeden senator (p. Diedulin) oświadczył, iż podziela zdanie oberprokuratora

departamentu, że wobec stanu wojennego w «Kraju Priwislińskim» general-gubernator posiadał prawa głównodowodzącego armią, że wobec tego general-gubernator powinien był o środkach powyższych zakomunikować Monarsze, a ponieważ to w swoim czasie uczynił, przeto skargę adwokatów warszawskich należy pozostawić bez skutku.

Wobec różnicy zdań I-go Departamentu, sprawa przekazana została pod rozprawę plenarnego posiedzenia Senatu. Ale i tu zdania się podzieliły: za pierwszym wnioskiem oświadczyło się 35 senatorów, za drugim—9, za trzecim—3. Wobec tego sprawa dostała się do rozważenia Radzie ministeryum sprawiedliwości.

Quidam.

Towarzystwo krzewienia oświaty.

W niedzielę w lokalu przy ulicy Długiej № 45 zwołanem zostało ogólne zebranie roczne Towarzystwa krzewienia oświaty.

Na przewodniczącego powołano inżyniera J. Klocmana, który zaprosił na asesorów pp. Galiwina i Lopatto, a na sekretarza p. Błaszkwskiego.

Z odczytanego sprawozdania z działalności zarządu przekonano się, że walczyła ona z trudnymi warunkami. Mimo jednak różnych przeszkód Towarzystwo rozwijało się, mając na celu szerzenie oświaty wśród miejscowych mas ludności naszego miasta.

Warunki niepomysłne w jakich działa Towarzystwo, odbiły się najwięcej na sekcji nauczania analfabetów, gdyż w roku ubiegłym musiało zupełnie zawiesić swoją działalność z powodu zakazu władz, które nie pozwalają na urządzenie kursów dla analfabetów.

Sekcya uniwersytetu powszechnego zorganizowała 115 odczytów, z których 15 było dochodowych, a 100 bezpłatnych. Odczyty te wygłoszono na tematy z różnych dziedzin wiedzy, a więc z historii, kultury, z literatury, z psychologii i nauk przyrodniczych. Wygłoszonych odczytów, jak wskazuje prowadzona specjalnie statystyka, słuchało 10,527 osób w ciągu całego okresu czasu.

Z odczytanego przez d-ra Trenknera sprawozdania z działalności sekcji biblioteki i czytelnik okazało się, że rozwijała się ona jaknajlepiej. Sekcja liczy trzy czytelnie i wypożyczalnie: pierwsza przy ulicy Widzewskiej № 123, druga przy ulicy Zawadzkiej № 17 i trzecia przy ul. Suchej № 4. Pierwsza posiada 1,344 dzieł (tomów 2,079), druga 2,184 (tomów 2,632), trzecia 1,425 (tomów 1,750). Z pierwszej czytelnicy w znacznej większości korzystali robotnicy, rzemieślnicy, stróże itd., w liczbie ogólnej 434 osób; w drugiej główny kontyngens stanowią żydzi, pracownicy handlowi, urzędnicy i t. d., a mniejszość stanowią robotnicy. Razem z wypożyczalni drugiej korzystało 1,260 osób. Z wypożyczalni i czytelnicy trzeciej korzysta-

ją wyłącznie prawie robotnicy, mianowicie 405 osób.

Wogóle w roku sprawozdawczym korzystało ze wszystkich wypożyczalni 2,099 osób. Książki wydawano 69,343 razy. Największą poczytnością, jak zwykle, cieszą się dzieła beletrystyczne; dzieł poczytnych wypożyczono 3,411 razy.

Dr. Trenkner zwrócił uwagę na dwa dodatnie objawy: na wzrastającą poczytność wogóle i na wzrastającą poczytność poezji w szczególności, co należy przypisać wpływowi teatru, który w sezonie bieżącym wystawił kilka arcydzieł poezji dramatycznej polskiej.

Dr. Trenkner nadmieniał, że w okolicach Piłca Kościelnego otwarta zostanie jeszcze jedna biblioteka, na co otrzymał już pozwolenie członek Towarzystwa p. Stefan Pogorzelski.

Według sprawozdania, działalność sekcji żargonowej zaznaczyła się tem, że zgromadzono 1,320 dzieł, które od 24 lipca 1908 roku do 1 stycznia r. b. wypożyczono 8,256 razy. Dochód z sekcji, która rządzi się autonomicznie, wyniósł rb. 379 kop. 82; wydatki uczyniły rb. 263 kop. 82.

Sprawozdanie uniwersytetu powszechnego i sekcji biblioteki i czytelnicy przyjęto bez dyskusji.

Co się tyczy sekcji żargonowej, p. Gutman postawił zarzut, że działała opieszale.

Członek zarządu p. Kaufman odpowiedział, że sekcja robiła tyle, ile mogła, ograniczając swą działalność z konieczności do wydawania książek, ponieważ władze nie pozwalają na odczyty.

Sprawozdanie kasowe wykazało, że dochody stanowiły rb. 6,614, wydatki zaś rb. 5,608.

W budżecie wydatków na rok bieżący wyznaczono 400 rb. na kupno książek.

Wybory do zarządu dały wynik następujący: większością głosów wybrani zostali pp. Frumkin, Szapiro, St. Łopatto, p-ni Lewinsonowa i dr. L. Przedborski; na kandydatów zaś pp. inżynier J. Klocman, Ejchner, dr. Grabowski, p-ni Mayzłowa, dr. B. Hejman i adw. przys. Andres.

Do komisji rewizyjnej wybrano pp. inżyniera Strzoleckiego, J. Zanda i L. Korala przez aklamacyę.

Wniosek p. Gutmana, żądający, aby sekcję żargonową przemianować na żydowską, przekazano do rozważania i załatwienia zarządowi.

Falszerze biletów kolejowych.

Dzienniki rosyjskie podają szczegóły, wyjaśniające historję falszowania biletów kolejowych.

Niejak Czornyj, przywódca szajki, naprowadził policję na właściwe ślady. Na zasadzie jego wskazówek aresztowany został w Białymstoku Brejman, w którego mieszkaniu wykryto 243 fałszywe bilety na sumę 10 tysięcy rubli.

Banda falszerzy rozpoczęła swoją działalność jeszcze w roku 1906. W ciągu całych dwóch lat falszowali oni bilety zupełnie bezkarnie. Dopiero w końcu r. 1908-go prokuratorzy Wilna, Grodna, Warszawy i Białegostoku zwrócili uwagę na znajdujące się w okręgu fałszywe bilety. Dnia 2-go stycznia 1909 roku na dystansie pomiędzy Rostowem nad Donem i Armawirem aresztowano pasażera, w którego rękach znaleziono fałszywy bilet.

Aresztowanie zaniepokoiło falszerzy i wówczas wódz jej Czornyj, chcąc zwrócić uwagę w przeciwną stronę, siebie zaś i ważniejszych członków organizacji chronić, postanowił poświęcić nieznacznego członka jej Brejmana.

Zadaniem Czornego było pozyskać zaufanie policji i naprowadzić śledztwo w pożądanym przez siebie kierunku.

Czornyj udał się do naczelnika żandarmerji północno zachodnich kolei żelaznych, pułkownika P. N. Sołowjewa w Petersburgu i oświadczył, że podejmie się na własną rękę poszukiwania w tej sprawie. W nagrodę Czornyj żądał 100 rubli z góry, a 3,000 po ukończeniu sprawy. Wkrótce po rozpoczęciu działalności Czornego aresztowano Brejmana; następnie Czornyj starał się naprowadzić policję na fałszywy ślad, podając nieprawdziwe dane i fałszywe adresy. Pomimo to w Białymstoku aresztowano głównych członków bandy, braci Jolkinów, właścicieli drukarni gdzie drukowano fałszywe bilety, Alperowiczów, Jomina i Lamburga. Czornyj przebywał wtedy w Wilnie i nie wiedział nic o aresztowaniach. Śledztwo wyjaśniło, że przywódcą szajki był

agent Czornyj, którego również aresztowano. Czornyj przyznał się do wszystkich przestępstw. Pomimo to jednak wynagrodzenie za usługi zostało mu przez żandarmerję wypłacone. Pieniądze złożono w sądzie.

Okazało się, że aby bilety fałszywe nie podlegały kontroli, obmyślono sprytny sposób. Mianowicie osobie, chcącej np. pojechać z Baranowicz, stacyi kolei Poleskiej, do Petersburga, dawano bilet do st. Kołpiel, Nikolajewskiej kolei żel. Znaczy się, że pasażer powinien był się udać z dworcem Pół-Zach, kolei żel. na dworzec kolei Nikolajewskiej. W taki sposób nie odbierano mu biletu na pierwszej stacyi. Pasażer, który jechał rzeczywiście do Petersburga najspokojniej darł bilet, który tym sposobem nie mógł podlegać kontroli.

Eksperei, obejrzawszy przedstawiony im fałszowany bilet, oświadczyli, że nie domyślali się nawet, że może on być fałszywy.

Projekty rządu w stosunku do Litwy.

Współpracownik rosyjskich pism wileńskich, p. W., podczas niedawnego pobytu w Petersburgu, miał sposobność rozmawiać z osobami, które posiadają wybitne stanowiska w „sferach“. Rozmowa dotyczyła wyłącznie sprawy projektowanych przez rząd reform na Litwie.

Rząd zamierza wprowadzić wielkie zmiany w ogólnym projekcie reformy samorządu ziemskiego, a mianowicie w stosunku do Litwy. Istnieje zamiar dokonywania wyborów do organów samorządowych na podstawie systemu proporcjonalnego, według poszczególnych narodowości, przyczem np. białorusini i litwini, wyznający katolicyzm, mają być zaliczeni do narodowości rosyjskiej lub litewskiej. Te same zasady będą stosowane również w wyborach do samorządu miejskiego; możliwe nawet, że wybory będą dokonywane według kuryi, podobnie jak do trzeciej Dumy państwowej. Materiał o składzie narodowościowym kraju ministeryum obecnie już zbiera.

Co się tyczy czasu wprowadzenia na Litwie instytucji ziemskich, to licząc na rozważanie tej sprawy przez instytucje prawodawcze, można przypuszczać, iż wcześniej, niż za lat pięć, samorządu mieć Litwa nie będzie.

Kwestya stosunków polsko-litewskich, w związku z dodatkowym nabożeństwem w kościołach, bardzo żywo interesuje „sfery“; w departamencie wyznań obcych zbierane są materiały, dotyczące tej sprawy. W każdym razie wasną polsko-litewską oceniana jest nietylko ze stanowiska religijnego.

Kwestya uniwersytetu wileńskiego znajduje się obecnie w stadium następującem: ministeryum oświaty nie ma przeciwko utworzeniu w Wilnie uniwersytetu, lecz ze swej strony nie może (czy też nie chce?) czemkolwiek dopomóc do tego. „Sfery“ żywią trochę obaw, że uniwersytet ten stałby się „przewodnikiem“ idei polskich.

Duma państwowa.

Posiedzenie 36-te.

Petersburg, 2 lutego.

Dzisiejsze posiedzenie Dumy rozpoczęło się o godz. 2-jej m. 6.

Przewodniczy Chomiakow.

Na propozycję prezesa Duma przez powstanie czci pamięć zmarłego członka swego, Plewaki.

Duma, bez dyskusji prawie, przyjmuje kilka drobnych projektów ustawodawczych.

Dłuższą dyskusję wywołuje referowany przez Lerchego wniosek w sprawie otrzymywania przez Dumę wszelkiego rodzaju wydawnictw zagranicznych bez cenzury i bez cła.

Mubinski dziwi się, jak można w półczwartym roku po manifestacie październikowym, który przyznał swobodę słowa, występować z wnioskiem o przyznanie swobody tej nie całej ludności, lecz wyłącznie Dumie. Mówca kończy odczytaniem formuły, proponowanej przez trudników, a potępiającej wszelkie pogwałcenie zapowiedzianej w manifestacie październikowym swobody słowa.

Predkalin opisuje również oplakane warunki prasy i kończy formułą, proponowaną przez socjaldemokratów.

Naczelnik głównego zarządu do spraw prasowych komunikuje, że opracowana obecnie ustawa prasowa przedstawiona zostanie Dumie jeszcze w ciągu b. sesji.

O godzinie 3-jej minut 22 ogłoszona zostaje przerwa.

Posiedzenie wznowione zostaje o godz. 3-jej minut 55.

Rodźianko oświadcza, że październikowcy uznają wprawdzie, iż dzisiejsze przepisy prasowe nie odpowiadają zasadom manifestu październikowego i godzą się z treścią formuły zarówno socjaldemokratów, jak i trudników, mimo to za niemi głosować nie mogą, obie bowiem są wadliwe pod względem technicznym. Wobec tego październikowcy proponują własną formułę, która brzmi: „Duma, uznając za konieczne jaknajrychlejsze zreformowanie przepisów prasowych na zasadach, ogłoszonych w manifestacie październikowym, przechodzi do porządku dziennego“ (Okłaski w centrum).

Zamysłowski oświadcza, że prawica, nie wnikając w istotę formuły, głosować będzie przeciwko nim.

Potocki formułuje stanowisko umiarkowanej prawicy.

Milukow oświadcza, że kadeci głosować będą za wszystkimi trzema formułami.

Duma w głosowaniu, większością 168 głosów przeciwko 112 uchwała formułę październikowców.

Na tem porządek dzienny wyczerpano.

Prezes komunikuje, że wniesiono interpelacyę do prezesa Rady ministrów w sprawie zastosowania art. 87 go ustaw zasadniczych przy przedłużeniu etatów tymczasowych ministeryum komunikacji. Ponieważ interpelanci nie żądają uznania interpelacji za nagłą, odesłana zostaje do komisji.

Sekretarz Dumy odczytuje 2 jednobrzmiące interpelacje socjaldemokratów i kadetów w sprawie Azewa. Zakończenie interpelacji tych brzmi, jak następuje:

„Wobec powyższego proponujemy Dumie państwowej, ażeby zwróciła się do ministra spraw wewnętrznych z interpelacją następującą:

„Czy wiadomo jest ministrowi, że pozostający na zoldzie departamentu policji agent wydziału śledczego, Azew, pozostający w bezpośrednich stosunkach z urzędnikiem do szczególnych poruczeń przy ministeryum spraw wewnętrznych i faktycznym kierownikiem zarówno wydziału „ochrony“, jak i śledztwa politycznego zagranicą Raczkowskim, z wiadomością departamentu zajmował się prowokatorską działalnością wśród rewolucjonistów, będąc równocześnie na służbie departamentu oraz członkiem centralnego komitetu partii socjalistów rewolucjonistów, jednym z kierowników organizacji bojowej, w którym to charakterze uczestniczył w organizacji poważnych aktów terrorystycznych, dokonanych w latach 19 2 do 1908?

Czy wiadomo ministrowi spraw wewnętrznych, że wyszczególnione powyżej występkę Raczkowskiego i Azewa nie są epizodem odosobnionym w działalności wydziałów „ochrony“ i agentów śledztwa politycznego, lecz stanowią część organiczną działalności policji politycznej, która znalazła szczególnie jasny wyraz w postępowaniu Raczkowskiego i Azewa?

Jakie środki przedsięwziął minister spraw wewnętrznych w celu pozbicia do odpowiedzialności sądowej Raczkowskiego i Azewa, oraz innych funkcjonariuszy policyjnych, którzy uczestniczyli w zbrodniczo prowokatorskiej działalności, oraz w tym celu, ażeby obywateli rosyjskich zasłonił przed taką działalnością wydziału „ochrony“?

Z uwagi na to, że działalność departamentu policji jest jawnie i konsekwentnie prowokacyjna i że ta prowokacja zagraża bezpieczeństwu i życiu osób prywatnych, wnosi w społeczeństwo głęboką demoralizacyę; z uwagi na to, że w chwili obecnej rząd ze specjalną szczodroblewnością korzysta z prowokacyjnej działalności tej w celu zwiększenia reakcji i usprawiedliwienia stanów wyjątkowych; że przy pierwszej możliwości przesilenia z tego powodu interpelacji w Dumie rząd zaczął przedsięwziąć środki, mające zapobiedz możliwości ujawnienia tak krzywdzącego dowodu działalności prowokacyjnej i dokonał w noc na 31-go

stycznia szereg rewizji, między innymi a b. dyrektora departamentu policji, Łopuchina, prosimy ażeby interpelację za nagłą*.

Duma, po przemówieniach kilku posłów odrzuciła nagłość obu interpelacji, odsyłając je do komisji.

Następne posiedzenie dziś o godz. 8 wieczorem. Na porządku dziennym dalszy ciąg dyskusji nad interpelacją w sprawach kaukaskich.

W poniedziałek odbyła się narada wybitniejszych działaczy ze stronnictwa Narodowej Demokracji i Realistów w sprawie ustąpienia p. Romana Dmowskiego ze stanowiska zajmowanego w Dumie. Przeważało zdanie, że w warunkach dzisiejszych, zwłaszcza wobec obowiązującej ordynacji wyborczej, p. Dmowski powinien zrzec się swego zamiaru i pozostać na zajmowanym stanowisku.

Delegat gazety żargonowej „Unser Leben“ objeżdża obecnie miasteczka prowincjonalne, badając stan umysłów wśród żydów. Dotarłszy do jednego z głównych do niedawna ognisk tego „ruchu“, do Białegostoku, charakterystycznie stan rzeczy, jak następuje:

„Najrozmaitsza literatura partyjna miała w Białymstoku wiele tysięcy czytelników i zapotrzebowanie poważnej literatury żydowskiej było bardzo silne.— Obecnie wszystko to otumarło. Ze wszystkich organizacji partyjnych nie została ani jedna. Robotnicy sami zapominają, że większość tych organizacji znikła nie tylko wskutek represji ale i apatii, powstałej wśród robotników. Zainteresowanie się sprawami partyjnymi zamarło zupełnie wśród młodzieży żydowskiej i robotników żydowskich. Obecnie poszukiwana jest literatura pornograficzna. Oprócz organizacji partyjnych przestały istnieć także i związki zawodowe, z których ani jeden nie został. Zarazem robotnicy utracili lepsze warunki, wywalczone w czasie rewolucyjnym. Jeden z przywódców ruchu robotniczego oświadczył, że teraz robotnik chce być człowiekiem swobodnym. Dyscyplina, jakiej wymaga od swych towarzyszy każda organizacja, obrzydła im i uciakała, jak przed ogniem, od każdej organizacji, nawet czysto zawodowej“.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Błażeja. Jutro Witostawy.

TEATR POLSKI. Dziś w teatrze Victoria „Trzy siostry“ A. Czechowa. Ceny niższe. Początek o godz. 7 min. 30 wieczorem.

— Jutro „Starość ukarany“ A. Nowaczyńskiego. Po raz pierwszy. Początek o godz. 8 m. 10 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś w lokalu przy ul. Łąkowej nr. 21, o godz. 8 wieczorem, organizacyjne zebranie VII ej dzielnicy Tow. opieki nad dziećmi.

— Jutro w lokalu (Nowy Rynek 9) o godzinie 8 wieczorem nadzwyczajne ogólne zebranie członków Łódzkiego oddziału Tow. prawników w Warszawie.

ODCZYT. Jutro w sali „Jedność“ (Piotrkowska 175), o godz. 7 i pół wieczorem, adw. A. Mogiłański wygłosi odczyt p. t. „Wśród mór i skał“.

KRONIKA.

(=) Rewizja senatorska. Śród warszawskich kół urzędowych kursuje pogłoska że mająca się odbyć w Królestwie Polskiem rewizja senatorska, dotknie przeważnie instytucje ministerium spraw wewnętrznych, t. j. zarządów gubernialnych, magistratów, instytucji włościańskich, kas gminnych, oraz niektórych urzędów podatkowych, a również organów policji. W razie potrzeby rewizja będzie rozszerzona i na instytucje innych ministeriów.

Wyznaczenia rewizji senatorskiej w Królestwie Polskiem podobno domagał się jeszcze generał-gubernator Imeretyński, ale zaniechano jej wtedy. Obecnie zaś, komisja senatorska ma stwierdzić, o ile narzekania różnych grup ludności polskiej na działalność władz miejscowych są słuszne, a również wyswietlić, jakich zmian należałoby dokonać w zarządach gubernialnych przy zamierzonej reformie w całym państwie.

(=) Ustawa spółek rolniczych. Jak donosiliśmy, główny zarząd rolnictwa wydał nową normalną ustawę dla spółek włościańskich rolniczych w Państwie. Obecnie główny zarząd rolnictwa zawiadomił tutejszych gubernatorów, że rzeczona ustawa powinna być stosowana bez żadnych ograniczeń i na Królestwo Polskie, przy czem nadmieniam, że wydanie normalnej ustawy

nie może stać się przeszkodą do tworzenia Towarzystw rolniczych (syndykaty) na mocy ustawy z r. 1879, lub na innych warunkach, ale takie ustawy powinny być przedstawione na zatwierdzenie głównego zarządu.

Należy nadmienić, że warszawski zarząd rolnictwa nadesłał Centralnemu Towarzystwu rolniczemu wzór tej ustawy.

(c) Z kolei Łódzkiej. Roboty około oczyszczenia toru zawałonego śniegiem na linii kolei fabryczno-Łódzkiej prowadzone są w dalszym ciągu.

Pociągi przychodzące do Łodzi jeszcze ulegają nieznaczny opóźnieniom.

U pociągów towarowych zamarzają smary w osiach, co wywołuje wobec ciężkiej drogi opóźnienie ciągle pociągów.

(y) Na klepisku. W nadchodzącą sobotę dn. 6 lutego r. b., w sali koncertowej przy ul. Dzielnej, na korzyść Szkoły rzemiosł przy chrześcijańskim Tow. dobroczynności odbędzie się bal kostymowy pod nazwą „Na klepisku“. Będzie to jedna z najoryginalniejszych zabaw tegorocznego karnawału, ze względu na przybranie sali i ton zabawy, której komitet pragnie nadać charakter ludowy i dlatego uprasza o przybycie na bal o ile to możliwe w kostymach ludu naszego, tak pięknych i barwnych. Nie wyłączone są przecież i inne kostiumy, oraz stroje balowe.

Szkoła rzemiosł przy ulicy Wodnej, kształcąca najuboższą i należytej opieki pozbawioną działkę na pożytecznych pracowników i inteligentnych rzemieślników, ma nader doniosłe zadanie społeczne, a jeżeli zważymy przytem, iż utrzymywana jest wyłącznie z ofiar publicznych, łatwo dojdziemy do wniosku, że gorliwe popieranie tej instytucji należy do tych obowiązków obywatelskich, od których nikomu uchylać się nie wypada. Nie wątpimy też, że sobotni bal „Na klepisku“ zgromadzi tłumy Łódzian, że nie zabraknie na nim nikogo z tych, komu leży na sercu oświata i podniesienie dobrobytu naszego ludu przy pomocy pracy mozolnej a wytrwałej, lecz jedynie pewną drogą kroczącą do celu.

(y) U pracowników przemysłowo-handlowych. Gustownie przybrany lokal Stowarzyszenia pracowników przemysłowo-handlowych gubernji piotrkowskiej w poniedziałek wieczorem zgromadził liczne grono członków płci obojga na pierwszy wieczorek taneczny w karnawale bieżącym i pierwszym w życiu młodego Stowarzyszenia, które pod kierownictwem dzielnego zarządu rozwija się coraz pomysłniej, zespalając pracowników tej dziedziny pracy, a stanowiącej dźwignię bogactwa krajowego, w jedno zwarte Koło, ożywione jaknajlepszym duchem. To też nie dziw, że na wieczorku poniedziałkowym panował nastrój serdeczny a ciepły, atmosfera rodzinna, którą ogranięci uczestnicy tego pamiętnego wieczoru czuli się niezwykle dobrze i wynieśli z zabawy moc niezatartych wrażeń. Złożyła się na nie uprzejmość gospodyni i gospodarzy wprost niestrudzonych w czynieniu honorów domu, w lokalu zaszczerpłym na tak liczne zgromadzenie, ale jego ściany, jakby cudem rozszerzała gościnność i nie ciasno było nikomu.

Ochozca zabawa, utrzymana do końca w jaknajlepszym tonie trwała do dnia białego, urozmaicona wieloma niespodziankami i toastami, z których wiele odznaczało się głębszą treścią i poczuciem obowiązków obywatelskich wobec tych, co przemysł i handel polski w szczególniejszą wzięli opiekę i usilnie pragną jego rozkwitu.

Śmiało rzec można, że ten skromny wieczorek taneczny pracowników przemysłowo-handlowych był jedną z najsympatyczniejszych zabaw tegorocznego karnawału.

(b) Z Liry. Wczoraj o godzinie 5 po południu w lokalu własnym przy ulicy Nawrot 38, odbyło się w drugim terminie ogólne zebranie członków Stowarzyszenia rzemieślniczo-spiewaczego „Lira“.

W obecności 53 członków posiedzenie zagał prezes „Liry“ p. Mieczysław Nitecki, który w dłuższym przemówieniu scharakteryzował działalność stowarzyszenia i zarządu, zaznaczając, że rok 1908 należy uważać za pomysłny pod względem materialnym i artystycznym.

Na przewodniczące ogólne zebraniem wybrano przez akłamację p. Wacława Morsztynkiewicza, który na asesorów zaprosił p. Martę Richter i p. Józefa Zajdlera, a na trzymającego pióro p. Jana Rymkowskiego.

Po ukonstytuowaniu się prezydium p. Jan Zieliński przeczytał sprawozdanie kasowe i bilans.

Sprawozdanie kasowe wykazało; pozostałość z roku 1907 rubli 192 kop. 38, wpływy w ciągu roku 2108 rb. 69 kop. ogółem 2301 rb. 7 kop. Wydatki 2271 rb. 37 kop., pozostało w kasie 20 rb. 70 kop.

W roku 1908 pokryto zaległych długów około 400 rubli. Bilans Stowarzyszenia przedstawia się w sumie 2500 rb. Sprawozdanie i bilans przyjęto bez dyskusji i zatwierdzono budżet wydatków i wpływów na rok 1909 w sumie 2161 rb.

Członków czynnych liczyło stowarzyszenie 72 w tej liczbie 29 pań — członków zyczajnych 101. Ogólne zebranie zatwierdziło przyjęcie 65 nowych członków. Z powodu że ustawa stow. nie odpowiada obecnemu duchowi czasu, a nawet niektóre paragrafy krępują działalność stowarzyszenia postanowiono ustawę zmienić. Do opracowania zmian w ustawie wybrano pp. Wacława Morsztynkiewicza, Mieczysława Niteckiego i Jana Rymkowskiego.

Sprawę zmiany lokalu pozostawiono do uznania zarządu.

Wybory dały następujące wyniki; Na prezesa 52 głosami wybrano p. Mieczysława Niteckiego, na wice prezesa p. Wacława Adamczewskiego, na sekretarza p. Kołaskiego, na gospodarzy pp. Waltera, Huberta i Kusaka, na członków zarządu pp. Adolfa Hanego, Adankiewicza i Wawrzyńca Sandacza, na zastępców członków zarządu pp. Jana Rymkowskiego, Wacława Ostrowskiego i Stanisława Goszczyńskiego.

Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Brodęla Popielskiego i Wacława Morsztynkiewicza, na zastępcę p. Alfonsa Talera.

Komitet zabaw ma być wybrany przez zarząd.

(a) Stypendyum imienia Poznańskiego. W uzupełnieniu wiadomości o ufundowaniu przez rodzinę Poznańskich stypendyum w rozmiarze 6,000 rub. imienia b. p. Ignacego Poznańskiego, w celu uczczenia jego pamięci, nadmieniamy, iż dochody z tego legatu, który ma być ulokowany w 5% listach zastawnych m. Łodzi, mają być użyte w sposób następujący: Corocznie służyć one będą na opłacanie wpisów za niezamężycę uczniów w równych połowach szkoły handlowej przy kupiectwie i szkoły polskiej, popieranej przez Towarzystwo „Uczelnia“, raz żydów, drugi raz chrześcian w zupełne równych częściach.

Pierwszeństwo mają dzieci oficyalistów, majstrów lub robotników akc. Tow. I. K. Poznańskiego, pobierających mniej niż 1,200 rub. rocznej pensji.

Gdyby jedna z wyszczególnionych szkół przestała istnieć, dochody z legatu użyte zostaną na rzecz pozostałej, ściśle według podanych warunków. Jeśli obie szkoły zostaną zwinięte, urząd starszych Zgromadzenia kupców m. Łodzi ma prawo rozporządzać się dochodami z legatu, ale tylko na cele oświatowe i tylko na zasadach wyżej szczegółowo podanych.

Wykonawcą postanowienia rodziny Poznańskich mianowany został p. Paweł Hertz.

(b) Ze Zgromadzenia felczerów. W niedzielę dnia 31 stycznia p. Herman Suszkiewicz obchodził 40-letni jubileusz pracy zawodowej jako felczer i członek Zgromadzenia felczerów. Koledzy po fachu uznając długoletnią owocną pracę p. Suszkiewicza, wręczyli mu w mieszkaniu adres opatrzone 38 podpisami, kosztowny zegar na biurko i ładny album z fotografiami ofiarodawców.

Wieczorem dnia tego zebrał się członkowie związku felczerów w lokalu własnym i członkowie Zgromadzenia felczerów, żeby ustnie wyrazić jubilatowi życzenia. Przy tej okazji zebrano 35 rubli na kupno książek fachowych do biblioteki Związku felczerów.

Jubileat podejmował swych kolegów w hotelu Polskim.

Nastrój był bardzo serdeczny. My ze swej strony życzymy p. Suszkiewiczowi długiej i owocnej pracy fachowej i obywatelskiej!

(b) Ze Stow. odlewników. Wczoraj o godzinie 11-ej rano w lokalu M. Hiera Mikołajewska nr. 40, pod przewodnictwem prezesa p. Karola Meesa odbyło się ogólne zebranie członków Stowarzyszenia odlewników.

Po przeczytaniu sprawozdania kasowego, które zostało zatwierdzone, rozpoczęła się ożywiona

dyskusja w sprawie płacenia składek członkowskich w czasie choroby członka. Zebrani uchwalili, że choroba nie zwalnia członka od płacenia składek i te winny być potrącane przy wypłacie wsparcia.

Sprawę zaś podniesienia wysokości składek członkowskich, lub obniżenia płacenia wsparcia tygodniowych, pozostawiono do rozstrzygnięcia na następnym zebraniu. Postanowiono członkom zalegającym w ciągu 2 miesięcy w opłacie składek odmawiać wydawania wsparcia w razie choroby.

Uchwalono dnia 20-go b. m. urządzać zabawę w domu zgromadzenia majstrów rzeźnickich przy ulicy Miśza, dla członków Stow., ich rodzin i zaproszonych gości.

(h) Ze straży ogniowej ochotniczej. W poniedziałek w czasie ćwiczeń drugiego oddziału straży ogniwej ochotniczej, komendant straży p. Leopold Zoner, szeregowcowi tego oddziału Antoniemu Laukowi za jego 25-letnią pracę w szeregu straży wręczył żeton złoty i dyplom. Starszy pomocnik komendanta tego oddziału p. Karol Wende, wręczył jubilatowi srebrny zegarek z taką dewizką i odpowiednim brelokiem jako dar od kolegów z II-go oddziału.

(h) Z Kola pracowników kolei fabryczno-łódzkiej. W poniedziałek w lokalu własnym Kola pracowników kolei fabryczno-łódzkiej odbyła się zabawa taneczna urządzona dla członków tego stowarzyszenia i ich rodzin. Bawiono się obojętnie do białego dnia.

W czasie zabawy dwie panie oznaczone numerami 108 i 113 zostały nagrodzone za kostymy bukietami, lecz tych nie przyjęły, a poleciły sprzedać je przez licytację, osiągnięte z tego źródła 17 rb. przeznaczyły dla nieszczęśliwych w Messynie.

Obecny na zabawie poddany włoski p. Gaetano Patrizio, w imieniu całego narodu włoskiego, za ten czyn humanitarny wyraził podziękowanie.

(=) Zebranie ogrodników miesięczne odbędzie się dnia 7-go lutego o godzinie 3-iej po południu w lokalu „Liry” przy ulicy Nawrot nr. 38. Dnia 13-go lutego w tym samym lokalu będzie urządzona wieczornica z tańcami dla członków i zaproszonych gości. Początek zabawy o godz. 8-iej wiecz.

(=) Odczyt Tow. „Wiedza”. We czwartek dnia 4-go b. m. o godzinie 7-iej i pół wieczorem w sali związku „Jedność” Piotrkowska 175 adw. przysięgły A. Mogilnicki wygłosi odczyt „Wśród mórz i skał” (wyspa Borntolm). Wejście 5 kop.

(c) Na rzecz ofiar katastrofy we Włoszech. Stowarzyszenie kuchmistrzów sztuki kulinarnej organizuje w dniu 16 lutego r. b. w sali Helenowa bal kostymowy na rzecz ofiar katastrofy w południowych Włoszech.

(h) Ze zgromadzenia majstrów rymarskich. Wczoraj o godzinie 4 po południu przy ulicy Piotrkowskiej № 242, odbyło się zebranie członków Zgromadzenia majstrów rymarskich pod przewodnictwem starszego majstra p. Jana Kaspińskiego. Zapisano 1 ucznia, przyjęto do grona majstrów p. Ottona Karola Brauna. Po sprawdzeniu rachunków znaleziono w kasie 377 rb. 3 kop.

(c) Stow. spożywcze „Siła”. Wczoraj w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej № 54 odbyło się zebranie stow. spożywcze „Siła”, przy udziale 43 członków, na którym załatwiono kilka spraw bieżących.

(=) Stowarzyszenie sług katolickich. Zarząd tymczasowy Stow. sług katolickich, walczący dotychczas z ciągłymi przeszkodami, zdołał wreszcie wynająć odpowiedni lokal, sprowadził kierowniczkę zapoznaną z pracą na tem polu w Warszawie i otwiera w dniu 3-im lutego swoje podwoje przy ulicy Nawrot № 72 m. 16. Członkowie — służące potrzebujące pracy, zarówno, jak panie szukające sług mogą się zwracać w godzinach rannych do 11-iej i od 4-iej do 7-iej po południu.

(c) Zamknięcie Tingel-tangu. Zapanował smutek na obliczach wężych kantorzystów i opasłego przedsiębiorcy — z powodu zamknięcia przybytku podkasanej muzy „Corso”, gdzie starzy i młodzi znajdowali pociechę, a trosk i bólów zapomnienie. Oslawione „Corso”, gdzie od dłuższego czasu znajdowały gościnnie wiedźle kapłanki, dla których tracono czas i pieniądze — z rozporządzenia

władz musiało zamknąć swoje podwoje.

A stało się to za sprawą komisji technicznej, która po szczegółowych oględzinach lokalu taką wydała opinię: „Komisja przyszła do wniosku, iż grozi niebezpieczeństwo zaważenia się sufitu, skutkiem czego koniecznym jest natychmiastowe zamknięcie lokalu dopóki właściciel gmachu nie zaprowadzi gruntownej przeróbki, która usunie niebezpieczeństwo”.

Rzeczoną komisję składali: poliemaister m. Łodzi podpułkownik Riezanow, pomocnik prezydenta Andrejew, budowniczo wiejsy Fr. Chełmiński i J. Stebelski, eksperci pp. Grodzicki, majster mularski i Nestler, majster ciesielski, oraz dwaj zaproszeni architekci prywatni pp. D. Lande i K. Stebelski.

(c) Kary akcyzy. Na mocy postanowienia zarządcy sprawy akcyzy gub. piotrkowskiej i kaliskiej, Antoni Knapp, właściciel sklepu przy ul. Targowej nr. 93, za przechowywanie spirytusu skarbowego w otwartych naczyniach bez pozwolenia — skazany został na zapłacenie 75 rubli. — Właściciel browaru przy ul. Sredalej nr. 57, Gustaw Kellch, za przechowywanie w lokalu spirytusu skarbowego bez banderoli — skazany został na 100 rubli kary.

(c) Z sądów. Zjazd sędziów pokoju m. Łodzi skazał właściciela sklepu przy ulicy Radwańskiej nr. 7, Adolfa Hoffmana — za sprzedaż spirytusu skarbowego bez banderoli, skazał z mocy par 1114 Ustawy akcyzy na zapłacenie 80 rb.

(p) Straszny wypadek. W poniedziałek wieczorem na stacyi towarowej kolei Łódź Kaliska Stanisław Frontczak lat 32, spinacz wagonów, wskutek poślizgnięcia się upadł i nadjeżdżającymi wagonami przejechał został. Wydobyto go z pod wagonów z obciętemi obydwoma nogami; prawą nogę stracił niżej kolana, a lewą zaś odciętą została stopa. Po udzieleniu nieszczęśliwemu doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia na miejscu wypadku, odwieziono go na kurację do kliniki przy ulicy Piotrkowskiej № 251.

(p) Przy pracy. W fabryce przy ulicy Piotrkowskiej № 205 Karolowi Wagnerowi, robotnikowi lat 54 maszyna poszarpała prawą rękę. Odwieziony został do szpitala Czerwonego Krzyża. Wypadek ciężki, wymaga amputowania ręki.

— W fabryce Bencha przy ul. Łąkowej № 11 Hugo Zeldler, robotnik lat 40, dźwignawszy duży ciężar, dostał raptury; odwieziony został do szpitala Czerwonego Krzyża.

Pierwszą doraźną pomoc w obydwóch wypadkach udzielił lekarz Pogotowia.

(p) Ogólne osłabienia. W ciągu ubiegłych dwóch dni ogólnemu osłabieniu uległy cztery osoby, dwóch mężczyzn i dwie kobiety, którym lekarz Pogotowia ratunkowego udzielił doraźnej pomocy.

(p) Ślizgawica. W ciągu ubiegłych dwóch dni Pogotowie wzywano do czterech wypadków, wynikłych z powodu ślizgawicy.

(c) Kradzież. Dzisiejszej nocy niewykryci złodzieje za pomocą otwora zrobionego w oknie przedostali się do wnętrza fabryki Ludwika Hermela przy ul. Włodzkiej nr. 114 i skradli zapasy przędzy, wartości około 300 rb.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

Teatr. Jutro, w czwartek, dnia 4 b. m. teatr nasz występuje z niezwykle interesującą premierą; będzie nią oryginalnie napisana 4-aktowa tragedia komedia Adolfa Nowaczyńskiego p. t. „Kajetan Węgierski” czyli „Staroście ukarany”, malująca wiernie epokę Stanisławowską, a ciesząca się całkowitem uznaniem krytyki po wystawieniu jej w Krakowie, Lwowie i Warszawie.

Pełna literackiej wartości wykwiłtne smaku i wytwornej stylowości, nowose ta otrzymana nową bogatą oprawą, stylowe meble i dekoracje. Obsadę głównych ról tworzą panie: Kozłowska, Gryficz, Czechowska, Mahnowska i Starska, oraz pp. Grabowski (rola tytułowa), Oranowski, Fritsche, Siemaszko, Chaberski, Ryszkowski, Kamiński, Zelwerowicz i inni. Sztukę wystawia p. Antoni Siemaszko.

„Kajetan” powtórzony będzie w sobotę i niedzielę.

— W piątek ukaże się po cenach niższych „Dla szczęścia” St. Przybyszewskiego.

— Na wczorajszym 25 przedstawieniu „Wesela” St. Wyspiańskiego teatr był wyprzedany do ostatniego miejsca. W czasie widowiska prezes Towarzystwa teatralnego p. Antoni Stamirowski w otoczeniu członków zarządu pp. Wardyńskiego i Hertza w pięknej przemowie podziękował dyrektorowi Zelwerowiczowi za podniesienie poziomu sceny polskiej w Łodzi i życzył mu długoletniej pracy na tym posterunku, którego tak dzielnie bronić umie, poczem delegaci złożyli wieniec dyrektorowi w imieniu Towarzystwa teatralnego.

Z KRÓLESTWA.

W obce ręce. Z Wierzbnika, w ziemi radomskiej, donoszą nam:

Nie wesołą wiadomość zakomunikowały nam gazety o nabyciu przez syndykat berliński żea-znych zakładów Starachowickich, gwoli zamknięciu reszty oddziałów, lecz pociesza się lud robotczy i okolica wieścią, że nareszcie po kilkoletnim odpoczynku ma być puszczona w ruch fabryka wyrobów terrakotowych „Florus” w Wierzbniku. Kapitaliści przeczuwają tu dobry interes i nalegają, aby jaknajprędzej przystąpić do fabrykacji materiałów, wobec zbliżającego się sezonu budowlanego, który w roku bieżącym zapowiada się pomyślnie. Fabryka chociaż nie czynna, często otrzymuje listy z zapotrzebowaniem, a obecnie podobno już i obstaunki przyjmuje.

Szkoda to wielka że i ta gałęź przemysłu przy tak małej ilości fabryk tego rodzaju, dostaje się w ręce obce, i że nasi kapitaliści pozwalają ażeby przemysł krajowy znajdował się wyłącznie w rękach cudzoziemców. Fabryka „Florus” posiada własne kopalnie gliny, i przez wyrabianie posadzki, oblicówki, cegły ogniotrwałej, posiada przywilej i wyrabia specjalny bruk bramowy, podwierzowy i uliczny — i jest odpowiednio do tej fabrykacji urządzona. Stagnację spowodowały wypadki ostatnich czasów i brak odpowiednich kapitałów.

TELEGRAMY.

Petersburg, 2 lutego. (P.) Ogłoszono Najwyższy rozkaz o zniesieniu morskiej pochodowej kancelaryi Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Cesarza.

Carskie Sioło, 2 lutego. (P.) Najjaśniejszy Cesarz i Najjaśniejsza Cesarzowa Aleksandra Teodorówna oglądali w pałacu Carsko-sielskim obrazy artysty-malarza Mrozowskiego.

Aresztowanie Łopuchina.

Petersburg, 2 lutego. (Wl.) Aresztowanie oskarżonego o zdradę państwową dawnego dyrektora departamentu policyi, Łopuchina, odbyło się z niezwykle ostrożnościami. Do mieszkania Łopuchina przybyli o godz. 6 rano prokurator Izby sądowej Kamyszanski i jego pomocnik Korsak, dwaj sędziowie śledczy, oraz inne osoby z urzędu prokuratorowskiego, w towarzystwie 30 zbrojnych policyantów w pancierzach ochronnych. Łopuchin jeszcze spał. Rewizja trwała do godz. 12 w poł. W czasie rewizji Łopuchin jakoby oddał list od rewolucjonisty Burcewa, poczem Łopuchina odwieziono do więzienia.

W czasie rewizji do mieszkania przybył dawny wiceminister spraw wewnętrznych, ks. Urusow, zrewidowano go, poczem wypuszczono. Następnie dokonano szeregu rewizji u adwokatów Sokolowa, Szlissberga, dawnego wiceprokuratora Izby sądowej Bibikowa, oraz innych osób.

Petersburg, 2 lutego. (P.) Ogłoszono następujący komunikat urzędowy: Według danych ogłoszonych w prasie zagranicznej, inżynier Azew, członek tajnego związku socjal-rewolucjonistów, dostarczający organom policyi śledczej wiadomości o występnych zamiarach tej grupy, został zdemaskowany przez jej członków, jako utrzymujący stosunki z policyą, przyczem w zdemaskowaniu Azewa brał udział b. dyrektor departamentu policyi rz. r. st. A. A. Łopuchin.

Dochodzenie w tej sprawie wyjaśniło, że Łopuchin rzeczywiście dostarczył wymienionej partyi dowodów przeciwko Azewowi (dowody te były znane Łopuchinowi jedynie ze względu na dawne jego stanowisko), co pociągnęło za sobą wydalenie Azewa z partyi, oraz uniemożliwiło uprzedzenie policyi o występnych zamiarach związku, zniwierzającego do wykonania aktów terrorestycznych pierwszorzędnej w. Materiał zebrany był podstawą do rozpoczęcia sprawy karnej, do której Łopuchin, po dokonanej u niego rewizji; pociągnięty został jako oskarżony; Łopuchin został uwięziony.

Petersburg, 3 lutego. (P.) W senacie rozpoczęto sądenie sprawy byłego niżegorodzkiego gubernatora barona Frederiksa. Prezyduje se-

nator Snitten, popiera oskarżenie p. o. towarzysza oberprokuratora Makarow, obronę wnosi adwokat przysięgły Choszewnikow.

Frederiks oskarżony jest z drugiej części art. 341 i pierwszej art. 373 Ustawy o karach o to, że pełniąc obowiązki gubernatora ujawnił bezprawną bezczynność i przekroczenie władzy przy zawieraniu 17 lipca 1906 roku kontraktu z Lidwalem o dostawę 50,000 pudów żyta na siewy oziminy dla ludności guberni, która ucierpiała od nieurodzaju oraz umyślnie w widokach osobistego zysku nie przedsięwziął środków dla zabezpieczenia interesów skarbu i ludności, ale zapewnił Lidwalowi wbrew tym interesom pieniężne korzyści za co przyjął w darze od Lidwala rb. 5,000 i franków 25,000.

Po przeczytaniu aktu oskarżenia Frederiks nie przyznał się do winy. Zbadano sześciu świadków, uczestników posiedzenia w dniu 17 lipca 1906 r. w rządzie gubernialnym niżegorodzkim, pomocnik zarządzającego dobrami państwa w gubernii Meyer, zarządzający izbą skarbową Neczajew, stali członkowie rządu gubernialnego, Obtiożnow, Jermelow i inni. Według ich zeznań Frederiks po raportach o różnych dostawach, polecał Lidwala jako solidnego dostawcę. Urząd polecił Frederiksowi zawrzeć kontrakt z Lidwalem lub innym dostawcą w zależności, który ofiaruje bardziej dogodnie warunki. Bardziej szczegółowe zeznanie złożył Obtiożnow, oświadczając, że Lidwal spełnił warunki kontraktu nieakuratnie, skarb musiał ponieść niepotrzebne wydatki w sumie około 10,000 rb. Po przeczytaniu kopii kontraktu z Lidwalem posiedzenie odroczone do dnia następnego.

Petersburg, 2 lutego. (P.) W radykalnej prasie francuskiej ukazały się napaści na rzeczywistego radcę stanu Ryczkowskiego, za jego wrzasko nieszlachetną działalność w sprawach natury politycznej. Ryczkowski 14 listopada 1902 r. nastąpił z urzędu w ministerium spraw wewnętrznych i uzyskał dymisję, zaś w styczniu 1905 r. znów wstąpił na służbę do wymienionego ministerium i obecnie, w zakresie zajmowanego od początku 1906 r. stanowiska urzędowego, nie ma żadnej styczności ze sprawami, dotyczącymi dochodzenia przestępstw państwowych. Wspomniane napaści pism zgoda są bezpodstawne.

Petersburg, 2 lutego. (P.) W ciągu doby zachorowało na cholera 26 osób, zmarło 8.

Petersburg, 2 lutego. (P.) Agencja Petersburska otrzymała depeche o zaspach śnieżnych na liniach kolei: warszawsko-wiedeńskiej, fabryczno-lódzkiej, ekaterynosławskiej i innych.

Petersburg, 2 lutego. (P.) Do tutejszych dzienników donoszą, że Bułgaria zdecydowaną jest wkroczyć do Turcji, jeżeli Porta nie zgodzi się na jej propozycje. Rosja wystosowała ponownie do Konstantynopola notę, usilnie nalegając na ustępstwa.

Moskwa, 2 lutego. (P.) Gubernialne zebranie ziemskie większością 34 głosów przeciw 18, po ozywionych rozprawach, uchwaliło uczcić jubileusz Tolstoja i 25-lecie śmierci Turgienjewa otwarciem 26-tu bibliotek w powiatach.

Sachalin, 2 lutego. (P.) Od 22-go stycznia w północnej części Sachalinu dają się odczuwać uderzenia podziemne, wyjątkowo silne we wsi Onor, położonej o 120 wiorst na południe od Aleksandrowska. Mieszkańcy zmuszeni byli porzucić siedziby i nocować na ulcach. Dziś zauważono kołysanie się skorupy ziemnej w Aleksandrowsku.

Petersburg, 2 lutego. (P.) Skazany został na 2,000 rb. kary wydawca gazety „Słowo“, Fiedorow, za wydrukowanie artykułów: „Na Szypce wszystko spokojnie“ oraz „Cele i środki“.

Odesa, 2 lutego. (P.) Komisya wyznaczona do zbadania nadużyć przy transportowaniu towarów w odeskim oddziale dróg południowo-zachodnich wykryła, że na stacji Odesa-towarowa towary wysyłano według niższych stawek, niż być powinno.

Odesa, 2 lutego. (P.) W lokalu związku narodu rosyjskiego jeden z członków związku przypadkowo wystrzelał z rewolweru zranił dwie osoby, poczem rzucił rewolwer, przy upadku wypadł i zranił trzecią osobę.

Tyflis, 2 lutego. (P.) Dnia 2 b. m. wyjeżdża do Petersburga pomocnik namiestnika Kaukazu senator Mickiewicz, który ma wystąpić w Dumie, wraz z baronem Nolde, w czasie dyskusji o sprawach Kaukazu. W końcu stycznia st. st. wyjeżdża również członek Rady namiestnika, Dżunkow-

S. † P.

LUDWIK MIKE

Majster Malarski

opatrzony śś. Sakramentami, zmarł w Łodzi dnia 2 lutego 1909 r., o godz. 5-ej rano, przeżywszy lat 58.

W zmarłym tracimy męża, ojca i dziadka. Wyprowadzenie drogiej nam zwłok odbędzie się dnia 4 lutego, o godzinie 2 i pół po poł., na Stary omentarz katolicki, z domu przy ul. Widzewskiej № 86, na które zapraszają wszystkich znajomych

349

Stroskana Zona i Rodzina.

Wszystkim, którzy raczyli uczestniczyć w oddaniu ostatniej posługi drogiem nam zwłokom

S. † P.

HELIODORA SZLIMA

a w szczególności Szanownym członkom władz Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, Szanownemu dyrektorowi L. Gajewiczowi za okazane słowa współczucia i uznania zasług zmarłego, oraz kolegom, przyjaciółom i znajomym składają serdeczne „Bóg zapłać“

351

Zona z Dziećmi i Siostra.

S. † p.

Lucio Sawicki

syn nauczyciela,

zmarł wczoraj w wieku lat 8, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie. Stroskami rodzice, bracia i siostry zapraszają krewnych i znajomych na pogrzeb jutro, t. j. w czwartek dnia 4 lutego r. b., o godzinie 3 ej po południu z domu przy ulicy Widzewskiej № 104 na Stary omentarz. 353

ski, który będzie udzielał wyjaśnień w kwestjach finansowych, dotyczących Kaukazu.

Kalasz, 2 lutego. (P.) Aresztowano znanego zbrodniarza Fajwela Moszkowicza, który popełnił szereg morderstw.

Berlin, 2 lutego. (P.) W różnych prowincjonalnych miastach Prus dnia 31-go stycznia odbywały się demonstracje polityczne na korzyść powszechnego prawa wyborczego. Prawie wszędzie wynikały starcia z policją.

Berlin, 2 lutego. (P.) Wczoraj otwarto powszechny zjazd górników, celem rozpoznania sprawy polepszenia warunków pracy górniczej a w szczególności zmiany ustawy górniczej cesarstwa. Uczestniczy 150 in przedstawicieli 125,000 zorganizowanych górników. Chrześcijański Związek górników odmówił wzięcia udziału w zjeździe. Przedstawiciele rządu na zjazd nie przybyli.

Dziufa, 2 lutego. (P.) Donoszą z Salnazu pod datą 27-go stycznia: Rewolucyoniści w pobliżu Choi zadali dotkliwie straty wojskom chana makińskiego Ikbalu-Saltane. W Choi utworzono kom sę celem wygzekwowania 20 tysięcy rubli z ludności miejscowej na wydatki bieżące. Ludność niezadowolona i żąda wygzekwowania tej sumy z podatków.

Giełda warszawska.

(Telefonem)

z dnia 3 lutego.

	zł	flar.	tenaz.
Czeki na Berlin	46 60	—	—
4% Renta Państwowa	77,00	76,00	76,70
5% Pożyczka wewnętrzna z 1905 r.	97,25	96 25	—
5% „ „ z 1906 r.	97 40	93,40	97 05
5% Premiiówki I-ej emisji	358	352	355
5% „ II ej	274	268	271 1/2
5% „ Szlacheckie	237	2 1	—
4 1/2% Listy Ziemskie Król. Polsk.	9 75	90,90	91 40
4% Listy zastawne m. Warszawy	81,50	82,75	-3 12
4 1/2% „ „	83,25	93,40	93 80
4 1/2% „ „	83,25	87,40	87,85
Akcyje Lilpop, Rau i Lewenstein	—	—	—
„ Putiłowskie	—	—	—
„ Rudzki i S-ka	—	—	—
„ Starachowice	—	—	132 1/2
„ Banku Handlowego w Łodzi	—	—	—
5% Listy zastawne m. Łodzi	—	—	—
4 1/2% „ „	—	—	—

OFIARY.

Na gimnazjum polskie w Łodzi.

Pozostałość od wieńca na grób ś. p. Dominika-Heliadora Szlima, urzędnika Towarzystwa kredytowego miasta Łodzi, w ilości 53 rb. 50 kop. składają koledzy zmarłego.

Na Kolo № 76 Towarzystwa wpisów szkolnych w Łodzi.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. Heliodora Szlima, Zofia Jastrzębska 2 rb.

Na ofiary strasznej katastrofy we Włoszech.

Urządnicy Towarzystwa kredytowego miasta Łodzi 10 rubli.

Na IV czytelnie T. K. O.

Dr. Ludwik Przedborski, zamiast wieńca na grób ś. p. Haliny Pieniążkowej, 1 rb.

Dr. Sterling, w celu uczczenia ś. p. Haliny Pieniążkowej, 1 rb.

Dr. B. Heyman, w celu uczczenia ś. p. Haliny Pieniążkowej, 1 rb.

Dla biednych.

Izydor Kozłara 1 rb. 21 1/2 kop.

Na chrześcijańskie kolonie letnie.

Alojzy Dworzaczek 1 rb.

Na kościół w Rybińsku, jarosławskiej gubernii.

Zebrałe przez Zofię Grabowską 4 rb. 5 kop.

Na kolonie letnie wyzn. mojżeszowego.

Ludwik Koral z żoną 15 rb.

Na gniazdo Tow. opieki nad dziećmi.

Ludwik Koral z żoną 10 rb.

Rozkład pociągów.

Zimowy od 28 października.

Kolej Fabryczno-Lódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.00, c) 11.20, d) 2.15, e) 3.15, f) 6.10, g) 8.30.

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, p) 7.35, j) 9.35, k) 10.15, l) 4.24, m) 5.25, n) 8.31, o) 11.00

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odechodzą do Kalisza: o godz. 8.25, 12.25, 5.40, 6.30, do Warszawy: o godzinie 10.42, 11.40, 5.51.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.34, 11.30, 5.37, 9.30; z Warszawy o g. 12.13, 5.32, 6.23.

Kolej obwodowa.

Odechodzi ze stacji Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska przychodzi 6.55.

Odechodzi ze st. Łódź-kaliska do Koruszek 10.45, przych. z Koruszek do st. Łódź-kaliska o godz. 8.10.

UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano

Pociągi oznaczone literami: b), f), h), o), bezpośrednie komunikacy. Warszawa—Łódź.

W pociągach oznaczonych literami: b), c), f), m), j), n), kursują wagony pocztowe.

Pociągi oznaczone literami: a), j), n), p), e), g), l) zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociągi oznaczone literami: h), b), zatrzymują się tylko w Andrzejowie.

WEZWANIE

do subskrypcyj kapitału 300,000 rubli dla utworzenia Towarzystwa Akcyjnego Sanitarnego obywateli m. Łodzi „Sanitas”.

Rozporządzenie obowiązujące rządu gubernialnego piotrkowskiego z dnia 13-go grudnia 1908 r., a wchodzące w siłę dnia 1-go kwietnia 1909 roku, co stawia obywateli miasta Łodzi przed nader ważną sprawą: nakazany w niem system codziennego wywozu śmieci i nieczystości, wywołany dzisiejszym niekulturalnym stanem tej kwestyi i to przy okolicznościach, że na zaprowadzenie w Łodzi kanalizacji długie jeszcze lata czekać potrzeba, pociąga za sobą ogromne obciążenie budżetu każdego właściciela nieruchomości.

Zapobiedz temu może jedynie ujęcie tej całej sprawy w ręce wszystkich dobrze myślących obywateli i w ten tylko bowiem sposób, ta tak niezmiernie dla higieny miasta ważna sprawa może być racjonalnie i fachowo załatwioną.

Przy takim systemie można będzie osiągnąć znaczne oszczędności dla każdego właściciela nieruchomości z osobna, a niezależnie od tego każdy obywatel ochronionym zostanie od ciągłej odpowiedzialności przed władzami. Takie więc załatwienie sprawy będzie dla miasta dobrodziejstwem, a dla obywateli ulgą i nawet dobrym interesem. W tym celu utworzyło się konsorcjum obywateli łódzkich z udziałami po 50 rubli, które będzie zamienione na Towarzystwo akcyjne sanitarne obywateli m. Łodzi z kapitałem zakładowym około 300,000 rubli.

Zapisy na subskrypcje i wpłaty, które rozpoczną się od dnia 1-go lutego i trwać będą do dnia 15-go lutego r. b.,

przyjmować będą: Bank handlowy łódzki, Bank kupiecki, Towarzystwo wzajemnego kredytu przemysłowców łódzkich i Towarzystwo wzajemnego kredytu (Piotrkowska 43).

W razie, gdyby subskrypcya przewyższała wymagany kapitał, nastąpi repartycja.

Podpisujący wpłaca przy zapisie 25% zadeklarowanego udziału. Dalsze wpłaty uskuteczniane będą na żądanie konsorcjum w miarę potrzeby.

Wybrani na ogólnem zebraniu Towarzystwa właścicieli nieruchomości m. Łodzi, jako komitet organizacyjny, mają nadzieję, że szeroki ogół właścicieli nieruchomości poprze jego starania i prosi o **jaknajszyszą subskrypcję ze względu na to, że nakazany ze strony władz termin 1-go kwietnia**, w którym obowiązujące postanowienie ma wejść w życie, zmusza komitet do zebrania wszystkich danych najpóźniej do **dnia 15-go lutego 1909 roku**, aby jaknajprędzej umożliwić wykonanie żądań władzy.

Komitet

K. Arkuszewski, G. Bürgel, B. Birenweig, O. Daube, A. Dobranicki, T. Fiedler, T. Friedrich, Wł. Geitlich, M. Heymann, Ed. Heymann, K. Klukow, I. Kremer, M. Krasucki, D. Lande, L. Lubotynowicz, Dr. M. Likiernik, I. Lissner, F. Pałaszewski, M. Pinkus, F. Schimmel, D. Tempel, L. Zoner, M. Zunge.

313-2-3

DROBNE OGŁOSZENIA.

A! Z powodu nieprzewidzianych okoliczności jest zaraz do sprzedania b. korzystny interes w centrum miasta, z wyrobioną klientelą i dobrze procentującą. Wiadomość w Administracji „Rozwoju”. 429-3-3

Atrament do pisania.

Atrament do czerpania.

Atrament w różnych kolorach i gatunkach, poleca: E. Grubiński, Główna 33 400-13-8

Biuro Różniczkowskiej, Przejazd 14, poleca: nauczycielki, nauczycieli, nauczycielki muzyki, oraz francuzki, niemki, freblówki, bony z szyciem, gospodynie różnej narodowości z praktyką. 31-10 0

Do w adzony korepetytor przyspasabia do wszystkich klas gimnazjum, oraz na świadectwa. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7-8 1455

Kobieta przychodnia do posługi potrzebna, mieszkająca w pobliżu Karola 18, od godz. 7 do 8 wieczorem. 517-3-3

Kantor „Pomoc”, Przejazd 14, poleca mamię świeżo przyjeżdżającą ze wsi. 550-1

Maszyny z Singera do szycia najnowszej konstrukcji i maszyna ręczna za 10 rb. Piotrkowska 108-16 505-4-3

Maszyny do szycia sprzedam niedrogo. Juliusza 11 m. 33, oficyna. 500-4-3

Ostrzega się przed kupnem biuletów loteryjnych I klasy 192 loteryi № 10508 i 10510 całe losy i 1/4 losu № 10518, które zostały skradzione. Zastrzeżenie zrobione. Dąbrowski, Główna 59. 540-1

Od zaraz do wynajęcia 1000-wnia, budynek na jaką fabrykę, stojące dla koni, na bardzo dogodnych warunkach. Oferty pod C. Z. w „Rozwoju”. 501-3-3

Pokój mały niedrogi umeblowany do wynajęcia zaraz przy rodzinie. Skwerowa № 23, wiadomość u stróża. 457-3-3

Pianino czarne krzyżowe w dobrym stanie tanio. Prywatna № 3, przy rzeźni, u Lewandowskiego. 460-438-3

Potrzebne zdolne prasowaczki do pralni chemicznej. Piotrkowska № 111. 477-3-2

Przybił się duży pies maseł brązowej. Odebrać go można na Szostej Rokietnickiej № 13 mieszkania 25. 552-1

Przybił się pies (buldog) maseł brązowej w czarnej przeł. z obrozą na szyi, oraz kosa słoń. Do odebrania za zwrot kosztów, Zawadzka 1, drugie podwórze, u stróża. 561-1

Różne mieszkania z wszelkimi wygodami od 1 lipca do wynajęcia. Widzowska 106a u rządu. 502-3-3

Skradzione zostały 2 weksla po 100 rb. in blanco na zlecenie Józefa Sledzińskiego, wystawione przez Antoniego Radajewskiego i Wawrzyńca Szewca. Uprowadza się, iż takowe są nieważne. 503-3-1

Sklep kolonialno dystrybucyjny z powodu nagłej zmiany interesu jest do sprzedania. Wiadomość w sklepie, Średnia № 56. 515-3-3

Uczeń z trzyczlasiowem wykształceniem poszukuje miejsca, jako praktykant w biurze lub zakładzie technicznym. Oferty w „Rozwoju” sub „Uczeń”. 283-4-3

Wspólnik, chrześcijanin, inteligentny, bez kapitału, z opinią potrzebną. Wiadomość w drukarni, Średnia 5. 533-3-2

Wolant do sprzedania. Radwanska № 71 m. 5 490 6 4

W czwartek na koncercie Kubelika przy łóżach po lewej stronie przez omyłkę włożono w cudze palto szal cienki z fioletowym szlakiem. Uprasza się szanownego znalazcę łaskawie zwrócić ów szal do kasy teatru Wielkiego. 510-3-3

Zaginął pies biały kury, z czarnymi łapami, wabi się Figus. Proszę odprowadzić na Bałucki Rynek № 8 za wyagrodzeniem. Nieprawy posiadacz będzie oddany pod sąd. 543-1

Z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania szafa jesionowa. Wiadomość Główna 11 u stolarka. 525-3-2

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania maszyna Singera bardzo tanio. Ulica Lipowa № 19 m. 25. od 6 do 8 wiecz. 527-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Anton'ny Mikus, wydany z fabryki Stolarowa. 524-3-2

Znam król, poszukuję szycia w domach prywatnych. Oferty proszę składać w adm. „Rozwoju” pod lit. A. 491-20-2

Z powodu wyjazdu zakład fryzjerski do sprzedania lub do wydzierżawienia. Grabowa 27. 534-2-2

Zaginął kwit od książeczki logotypacyjnej na imię Maryanny Burchard, wydany z fabryki Karola Scheiblera. 521-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Schmidta, wydany przez polecajstra m. Łodzi. 530-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Franciszka Podstądlego, wydany z fabryki Wilhelma 1 S-ka 523-3-2

Zaginął wyzeł czarny podpałany. Odprowadzić za wynagrodzeniem, ul. Juliusza № 11-73. 506-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Bronisława Klemczaka, wydany z fabryki Głodanowskiego 507-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Borkowskiej, wydany z fabryki Sz. Rozenblatt. 508-3-2

Zaginął paszport na imię Maryanny Hoffman, wydany z gm. Goszczanów 513-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Aleksandra Sulajewicza, wydany z fabr. Allarta. 494-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Franciszka Matuszowskiego, wydany z fabryki K Scheiblera (Bielnik) 504-3-3

Zaginęła karta od paszportu na imię Emilii Kamińskiej, wydany z fabryki Silbersteina. 511-3-3

Z powodu zmiany interesu na rządu szcnotkarskie do sprzedania Łąkowa 14 m 1 474-3-3

2,000 rb. umieszczę na 1 szty numer po Towarzystwie. Wiadomość: Kalisz, Chmielnik, Łykowska, dom W-go Tartłowskiego. 498-3-3

4,000 rb. umieszczę na 1 szty numer po Towarzystwie. Wiadomość: Kalisz, Chmielnik, Łykowska, dom W-go Tartłowskiego. 497-3-3

CYRK A. D. DEVIGNÉ

W gmachu „APOLLO” w czwartek 4 lutego 1909 r. dane będzie **WIELKIE SPORTOWE PRZEDSTAWIENIE**

Dalszy występ międzynarodowego szampionatu walek francuskiej dla specjalistów siłaczy o nagrodę 5000 franków organizowanego przez sławnego sportsmena Petersburga P. Panastewa **Dzisiaj 5 Walk Dzisiaj**

1. Spirya (walezy jednego wieczoru z 2 przeciwnikami) Gironimus Benedykt — Monachium i Ashrental — Jurjew. 2. Tallor — Szwajcarya i Riesbacher — Niemcy. 3. Dżankin — szampion Ameryki i Buccioni — Włochy. 4. Cyklop-Biełkowski — z Poznania (rozstrzygająca) Aberg — wszachów szampion. 5. Sirgul — Laplandya i Ali-Achmed — Turcy.

Początek o godzinie 8 1/2, wieczorem. 354 ANONS: W niedzielę 7 lutego 2 przedstawienia

Zarząd drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabryczna zalegają niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. grudniu 1903 r. za frachtami: Borysów M. Brz. 120359 kopyta drewniane szewskie, Fabr. Ler; Orsza M. Brz. 3715 towar wełniany, Kabajkin; Baranowicze M. Brz. 965 wyroby rękodzielnicze, Szereszewski; Zamirje M. Brz. 1862 płótno lniane workowe, B. Zajczyk; Jarcewo M. Brz. 1259 i 1238 przedza bawelniana, T-wo Jarcewskiej Manufaktury; Moskwa tow. M. Brz. 71225 wata bawelniana, W. J. Izotow; Moskwa tow. M. Brz. 71158 towar sukieny, G. Długacz; Moskwa tow. M. Brz.

67940 wyroby rękodzielnicze, G. Długacz; Moskwa tow. M. Brz. 70723 herbata, Składy herbaty, I. E. Dubnina; Moskwa tow. M. Brz. 69393 wyroby cukiernicze, T. A. Kudrjawcew; Moskwa tow. M. Brz. 68916 wyroby cukiernicze, I. L. Ding; Mińsk M. Brz. 10897 towar wełniany, Dobkin; Mińsk M. Brz. 10701 towar wełniany, H. Perelman; Mińsk M. Brz. 10697 towar wełniany, I. Akselrod; Mińsk M. Brz. 10589 towar wełniany, L. Frid; Mińsk M. Brz. 10528 wyroby rękodzielnicze, Winienzyn; Mińsk M. Brz. 10487 wyroby szydełkowe, Ł. Faju; Sokolka Pól. Z. 18406 skrawki skórzane, Józef Kantor; Kuźnica Pól. Z.

(Dalszy ciąg na str. 7).

2965 towar skórzany, Kanel; Rewel Pol. Z. 79288 wyroby wełniane, I Jegirowy; Kowno Pol. Z. 151991 towar papierowy, G. S. Gutner dla S. Reicher i S-ka; Wolga M. W. R. 6192 próbki manufaktury, Sterlic; Kaszyn M. W. R. 18577 wyroby rękodzielnicze Korowin; Lucyna M. W. R. 11591 towar wełniany, Szejnk; W.-Woloczek Mik. 2295 plusz wełniany, N. W. Lukownikow dla M. Kanela i P. Kaufmana; W.-Woloczek Mik. 2266 plusz wełniany, N. W. Lukownikow dla Briska; W. Woloczek Mik. 2267 N. W. Lukownikow dla Jakóba Goldberga; Moskwa m. M. Kaz. 44855 towar sukieny, Administr. A. H. Rozenewig; Torenberg R. O. 183344 wyroby rękodzielnicze, A. Hirsfeld; Janow L. R. 6672 towar wełniany, Gan; Ziobin L. R. 7628 towar wełniany M. Bruk; Smorgon L. R. 1521 wyroby rękodzielnicze, Sz. Ancelewicz; Homel L. R. 57666 wyroby rękodzielnicze, Dobkin i S-owie; Homel L. R. 59217 chustki wełniane, A. Z. Szkolnikow; Kiellerowo Pol. 8262 miedz czerwona nie wyrobiona, T wo mos i miedz. fabr. Kolezuzgina; Iwanowo Wozn m. Pol. 2329 sukno, W. P. Tichomir; Kostroma m. Pol. 6885 przedza bawelniana, Gratri Zerar i Michina; Grjazowiec Pol. 894 wyroby rękodzielnicze, Smirnow; Wiczuga Pol. 3655 resztki przedzy bawelnianej, T-wo I. Konowalowa i S-a; Kostroma Pol. 6771 przedza bawelniana, Gratri Zerar i Michina; Czerepowiec Pol. 48725 chustki wełniane, S. A. Sobolew; Rostow Jar. Pol. 35503 sago sztuczne i groszek, T-wo Bachromiejew i S-ka; Wiczuga Pol. 3699 kawalki tkanin bawelnianych, T-wo T. Manuf. I. I. Razorenowa; Wiczuga Pol. 3426, 3563, 3345, 3312, 2906 i 3037 resztki przedzy bawelnianej, T-wo Manuf. I. Konowalowa i S-a; Bialystok Pol. Z. 200772 wyroby rękodzielnicze, M. L. Szapiro; Bialystok Pol. Z. 20039 towar wełniany, G. Wygodzka; Bialystok Pol. Z. 200456 wyroby tabaczne, I. Janowski; Bialystok Pol. Z. 199710 tkanina wełniana, I. Barg; Petersburg t. w. Pol. Z. 410749 wyroby tabaczne, T-wo Laferrn; Grodno Pol. Z. 63150 wyroby rękodzielnicze, A. Rabinowicz; Wilno tow. Pol. Z. 488747 M. Porubański; Wilno tow. Pol. Z. 488641 towar wełniany Adolski i Zuk; Ryga tow. R. O. 72226 papier pakowy, E. Bruns i S-ka; Ryga tow. R. O. 70410 konse wy rybne, E. Moric i S-ka; Ryga tow. R. O. 70184 towar wełniany, Kalmanowicz; Ryga tow. R. O. 64733 narzędzia rzemieślnicze, Gergard i Gaj; Ryga tow. R. O. 62348 wyroby wełniane, J. Zauske; Witebsk R. O. 81779 towar bawelniany, Sz. Hamburg dla I. Cygelmana; Witebsk R. O. 81778 kaftaniki, Sz. Hamburg dla M. Hurewca; Witebsk R. O. 81683 wyroby rękodzielnicze, A. Drazain; Nieżyn M. K. W. 6585 wyroby bawelniane Naczelnik stacyi dla Eizenberga; Konotof M. K. W. 5773 wyroby rękodzielnicze, Drapkin; Kursk m. M. K. W. 22347 towar wełniany M. Timka; Witebsk R. O. 81364 towar wełniany, A. Drazain; Witebsk R. O. 81645 wyroby rękodzielnicze, T-wo B. Szejerson i S-owie; Czestochowa W. W. 165941 taśma jutowa Pełwsza Czestochowska Fabr. chodników jutowych; Gorzkowice W. W. 13371 i 13304 meble gięte, „Wojciechów”; Noworadusk W. W. 48679 meble gięte, B. cia Thon-t; Kirsanow R. U. 47663 wyroby rękodzielnicze, N. F. Popow; Kirsanow R. U. 47733 towar wełniany, M. Potanow; Saratow II tow. R. U. 150394 tkanina wełniana, I. S. Zotow; Białopole Polud 10649 towar wełniany, A. R. Piwowarow; Kierz Pol. 7152 wyroby pończoszarne, A. J. Chondu dla S. A. Wajuga; Krzemieniec Pol. 114732 pończochy, A. N. Hurewicz; Krzemieniec Pol. 112699 towar kożenay, G. Kołodkow; Charków tow. Pol. 72688 wyroby papierowe, W. Awach; Charków m. Pol. 44167 towar sukieny, Sz. H. Waks; Charków I tow. Pol. 72072 wyroby rękodzielnicze, H. Rozental; Berdyczów Pol. Z. 94493 wyroby blaszane, U. W. Wicz; Berdyczów Pol. Z. 93748 wyroby rękodzielnicze, D. Margulic; Berdyczów Pol. Z. 93355 lak, D. Margulic; Kiszyniów Pol. Z. 76980 wyroby rękodzielnicze, F. Skwirski; Kiszyniów Pol. Z. 77007 towar wełniany J. Harak; Kiszyniów Pol. Z. 76941 i 76937 wyroby rękodzielnicze, F. Skwirski; Kiszyniów Pol. Z. 76932 wyroby rękodzielnicze, Szaja Grinberg; Kiszyniów Pol. Z. 76607 pończochy, J. Hifejsman; Kiszyniów Pol. Z. 75986 orzechy, M. Szirbn; Odesa tow. Pol. Z. 354155 książki drukowane, Naczelnik stacyi dla Fszera; Kowel Pol. Z. 31507 sukno cienkie, Ratnowski; Krzemieniec Pol. Z. 20269 wyroby rękodzielnicze, M. Rojchel; Golowanie vsk Pol. Pod. linia 7588 wyroby rękodzielnicze, A. Barski; Kiów m. Pol. Z. Oddział P.d. 30434 wyroby rękodzielnicze, A. Łukasiewicz; Kijów I tow. Pol. Z. 28686 wyroby bawelniane, Kijowski Centralny mag. zaległych tow. dla J. Walda; Kijów I tow. Pol. Z. 287363 towar galanteryjny, I. Ludmer; Kijów I tow. Pol. Z. 236160 wyroby rękodzielnicze, I. Pechowicz i Syn; Kijów I tow. Pol. Z. 287836 wyroby rękodzielnicze, Starykow; Kijów I tow. Pol. Z. 286113 towar wełniany, Zon i Kamiński; Kijów I tow. Pol. Z. 285446 towar wełniany, I. Ludmer; Równa Pol. Z. 39946 wyroby pończoszarne, Welman; Humań Pol. Z. 27686 towar wełniany, J. Litwak dla Krakowskiego i Gllgsohna; Bałta Pol. Z. 8403 chustki wełniane, S. Sawrański; Floreszty Pol. Z. 2558 wyroby rękodzielnicze, Z. Panisz; Proskurov Pol. Z. 31747 chustki wełniane, M. Cyman; Mohylów Pol. Z.

30975 towar wełniany, H. Rozenfeld; Bałta Pol. Z. 8402 chustki wełniane, S. Sawrański; Żurawlewa Pol. Z. 2548 wyroby rękodzielnicze, C. Błaszczok; Biała Cerkiew Pol. Z. 45 04 wyroby rękodzielnicze B. Rubinsztajn; Jelisawetgrad Pol. Z. 48619 wyroby rękodzielnicze B. cia Zaslawsy; Żurawlewa Pol. Z. 2485 wyroby rękodzielnicze, C. Błaszczok; Lipkany Pol. Z. 2563 towar wełniany, J. Rojzman; Dunajewicki Kantor Przewozowy P. Z. 4542 chustki wełniane, M. Korman; Warszawa W. W. 248643, 248843, 248842, 249841, 248981, 248982, 248021, 248023 i 247223 lóżka żelazne, Wl. Gosyński; Warszawa W. W. 24197 wyroby rękodzielnicze G. Melnicki; Warszawa W. W. 24303 towar wełniany, Sz. B. Lindenfeld; Warszawa W. W. 247630 i 247470 czekolada Reese i Piotrowski; Warszawa W. W. 247460 kawa palona „Mokka Kawa”; Warszawa W. W. 246308 wódka pejzachowa, D. Kasman; Warszawa W. W. 248999 kawa palona, Józef Szmolke; Warszawa W. W. 246853 i 246852 płótno workowe, Sz. Sztabzyb; Warszawa W. W. 248744 towar sukieny, P. Orzech; Warszawa W. W. 247763 wyroby tabaczne i machorka, B. cia Polakiewicz; Warszawa W. W. 248557 wyroby tabaczne, P. Kołodziejski i S-ka; Warszawa W. W. 248505 przyrządy elektryczne, St. Cygański; Warszawa W. W. 24346 towar kolonialny, Fabr. Cukiów „Progress” St. Pruszkowskiego; Warszawa W. W. 247459 cerata, H. Lurje i sz. Gurjan; Warszawa W. W. 248380 śruby żelazne, Towarzystwo Zakł. metal. B. Handke; Warszawa W. W. 2483.0 kit do okien, Warszawska Fabr. Kitu; Warszawa W. W. 248260 papier pakowy O. Rom; Wyszaków Nał. 4737 smoła sucha, Rubinsztajn; Warszawa m. Nad. 303164 galanteria, Rogar; Warszawa m. Nad. 303207 wybijaki drown., Glocer; Warszawa m. Nad. 304428 i 304429 przyrządy do okien, Br. Lubert; Warszawa m. Nad. 303099 galanteria, Biderman; Warszawa Kow. Nad. 492222 towar futczany, D. Rapoport; Mińchów Nad. 7752 wyroby rękodzielnicze, Szpisel; Międzyrzec Nad. 9185 towar wełniany, Edelman; Sitkowska Nad. 7099 kamień wapień, L. Goldfarb; Rejowiec Nał. 17372 wyroby rękodzielnicze, G. Brondwein; Rejowiec Nad. 17419 wyroby rękodzielnicze, W. Rybak; Rejowiec Nad. 17442 wyroby bawelniane, S. Finkielstein; Ostrowiec Nad. 59419 puch gęsi i skóry zajęcze, M. Fefer; Mozyr Pol. 23439 wyroby rękodzielnicze, Mikulicki; Słonim-Alber Pol. 28044 wyroby rękodzielnicze, Finkielstein; Kielce Nad. 31090 wyroby bawelniane, I. Orbach; Makuszyno Syb. 7473 kolekcje rękodzielniczych wyrobów, Sz. R. Urin dla Paleja i Begelfera; Aleksiejewka Słob. P. W. 15165 nasienie czarnuszki, Gorochow; Stary Oskół Pol. W. 26030 towar wełniany, I. Band Burcew; Aschabad Sz. Az. 18685 skrawki sukienne, G. D. Wejeman; Baku st. m. Zak. 3918 wyroby rękodzielnicze, M. Juzba-Szes dla A. D. Lichszteina; Tyflis tow. Zak. 5402 bawelniane wyroby, H. B. Friszberg; Szczyplorno W. W. 11199 maszyna żelazna do kiełbas, N. Jezierski i S-ka; Granica W. W. 36289 naczynia blaszane emaliowane, Agentura Celna Dr. Żel. W. W.; Granica W. W. 3630 zamki żelazne, Agentura Celna Dr. Żel. W. W.; Granica W. W. 36122 siatka metalowa, H. Reicher i S-ka; Aleksandrów W. W. 122568 wyroby żelazne, Agentura Celna Dr. Żel. W. W.; Warszawa m. Nad. 69291 wstążki jedwabne, Goldberg; Sławata Pol. Z. 1004 sukno fabryczne G. Fajtole; Moskwa pat. M. Brz. 32212 książki drukowane, Towarzystwo „Oświata”; Gluchow M. K. W. 4209 próbki manufakturne, Widrewicz; Smorgon L. R. 23619 grzyby suszone, H. Sz. Ancelewicz; Szczepietowo Pol. Z. 246 rzeczy domowe, Sz. Kaplan; Warszawa W. W. 70694 wyroby rękodzielnicze, Berman; Warszawa W. W. 70233 korzenie Monopol; Krefeld Pr. St. B. 5 czółanka drewniane do maszyna, A. Busch dla T. Finstera; Meissen Kgl. Sächs. Esenb 2/1 cegła ogniotrwała, Tonwarenfabrik u Ziegelwerk Bauhental dla O. F. Meyera; Mürrzus-slag Oster Südbahn 2 stal, Joh. E. Bleckmann dla Niedzwiedzkiego i S-ki; Mürrzus-slag Oster Südbahn 1 stal, Joh. E. Bleckmann dla Msbacha i Fornalskiego; Anvers Bel. St. 13509 guma nie wyszczególniona, Niebergall i Goth dla L. Gromana; Wiedeń K. K. St. Nord. 1/23 piece surowcowe Schubert i Vöth dla E. Dietricha; Wiedeń K. K. St. Nord. 2/256 surowcowe, blaszane i inne wyroby Schubert i Vöth dla E. Dietricha; Paryż 305/1 próbki tkanin, książki i dzienniki, Roziers dla Jakóba Fliegela. Na stacyi Łódź miasto: Grodno Pol. Z. 62087 skrawki sukienne, M. Hurewicz; Humań Pol. Z. 27618 skrawki sukienne, B. Gorodziński; Moskwa st. m. Pol. 91704 wyroby rękodzielnicze, S. Pietrow dla M. Drozniesia i S-ki; Aleksandrów W. W. 122563 wyżymaczki i wyroby żelazne, Agentura Celna Dr. Żel. W. W.; Petersburg m. Pol. Z. 136970 wyroby wełniane, Zarządzający Petersk. st. miejską dla F. W. Teschemachera. Na stacyi Łódź Chony; Marki Nad. 12363 smar do maszyn, W. S. Dembot; Radom Nad. 41724 gilzy do papierosow, L. Klinowski.

Jeżeli wyżej wyszczególnione towary nie będą przez odbiorców przyjęte w terminie 3 miesięcznym od dnia niniejszego ogłoszenia, to takowe będą sprzedane z głośnej licytacji na zasadzie §§ 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjskich urąg żelaznych. 343-3-1

Szkoła 4-klasowa J. Radwańskiego

Ceglana 11, przyspasia na świadectwa naukowych, aptekarskie i tunc. 343 4-1

Niniejszem zawiadamiam WW.P.P., że na czas kar-nawału powiększyłem mo- personel **Salonu Dam- skiego**, dopełniając go przez sprowadzenie spe- cyalistów: fryzjerki i fry- zyorow Polecając się fa- skawym względem Sz. Pa- bliczności, pozostaję z po- ważaniem **P. Zdździński PIOTRKOWSKA 27.** 343-4-1

W domu Spacerowa Nr. 1

to wynajęta od 1 lipca mia- szkanie z 9 pokojów z wszyst- kiami wygodami; ewent. 2 pokoje z oddzielnem wejściem mogą być wdnajęte. 248-6-6

Krawiec damski pierwszorzędnym **KATOLIK** z Warszawy robi okrycia damskie i futra, ko- stymany angielskie i suknie ogólne. Wykonczenie artystyczne, z ma- teryału własnego lub powierzono- go **Spacerowa 31.** 195c

Przykrawaczka

uzdolniona, do fartuchów po- trzebna do A. Zacharta Mikołaj- owska № 83. 333-3-2

Zawiadomienie

Dnia 27 marca 1908 r. została wynajęta szopa przez pana F. Lichtensteina przy ulicy Mikołaj- owskiej pod № 6, w której zo- stały złożone maszyny. Ponieważ to dnia dzisiejszego nie zgłaszają się pan F. Lichtenstein po odbiór takich, niniejszem zawiadamiam że o ile do dnia 10 lutego 1909 r. nie zgłosi się zapłacić za lokal i po odbiór maszyn, sprawa ta zostanie oddana na drogę są- dową. — Leon Rybarkiewicz, Łódź, ul. Mikołajowska № 32. 38383

Udzielam Niemieckiej Konwersacyi.

Laskawe oferty proszę składać pod „Summa” w „Rozwoju”. 29166

Skradziono

3 weksle: 5 po 100 rb. i 1 na 50 rb. wystawione przez Jana Szczyplńskiego i wyrok na 150 rb. także Jana Szczyplńskiego. Jatrząga się, gdyż takowe żadnej wartości nie mają. 327-3-3

MASŁO!!!

ceny znacznie niższe, przytem **zwierzyna, drób żywy i bity** i inne produkty wieśkie poleca firma „**ZAGON**” — Piotrkowska 103, mieszkanie pry- watne, — hurtowo i detalicznie. 3-9-33

Jest do wydzierżawienia

na lat kilka, pod Głównem — niedaleko Łodzi **ogród warzywno-owocowy** szparagarnia, truskawki, maliny, wiklina koszykarska, razem około 10 morgów 300 prantów. Szkołka drzew szepczopów; jest już około 10 tysięcy. Warunki przystępne. Wiadomość u właściciela, poczta Głowno, w Kalęczowie. 33232

2^{ch} pokoi

z kuchnią lub jednego poszukuje od 1-go kwietnia w pobliżu „Roz- woju”. Oferty pod „B J” proszę składać w adm. „Rozwoju”. 343-3-1

Kotwiczny STOMAKAL F. Ad RICHTER i Co.
niezawodny środek przy wszelkich zaburzeniach żołądka i kiszki, ochłernieniu, upośledzonym trawieniu itp. SZCZEGÓLNIIE NIEZBĘDNY W TYCH WYPADKACH, GDZIE TRUDNO O SZYBKĄ POMOC LEKARSKĄ. — Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych, a także ze składu głównego: F. Ad. Richter i Co. w St. Petersburgu, ul. Mikołajowska № 16. Na żądanie wysyła się pocztą za zał. cz. — Reprezentanci: Pp. Królikowski i Bartoszewski Skład na Łódź w aptece W DANIELECKIEGO, Piotrkowska 130. 2161

Urząd Zgromadzenia Starszych felczerów w m. Łodzi

niniejszem podaje do wiadomości p.p. członków tegoż Zgromadzenia, że na podaną prośbę do Jego Ekscelencji p. Gubernatora Piotrkowskiego, w celu niestosowania do zakładów felczerskich obowiązującego postanowienia z dnia 30 czerwca 1908 roku — nastąpiła odpowiedź odmowna, skutkiem czego zakłady felczerskie **powinny być zamknięte** stosownie do obowiązującego postanowienia z dnia 30 czerwca 1908 roku. **Urząd Zgromadzenia. 229-33**

**Przedsiębiorstwo Budowlane
Cz. Chlebowski i S-ka**
Łódź, ul. Wólczańska № 80.
Wykonuje wszelkiego rodzaju roboty murarskie i cieślarskie z własnych lub dostarczonych materiałów.
Szkiecy i kosztorysy na żądanie 1877 10435

G. KAMMERER

Łódź, SPACEROWA Nr. 9

poleca MASZYNY do obróbki drzewa, TARTAKI z pierwszorzędnych firm, oraz RYSUNKI fachowe dla urządzeń małych jak również i największych zakładów i KOSZTORYSY.
Wygodne warunki pracy i t. d. 2374-20-12

ELEKTROTECHNIK E. GOSŁAWSKI

urządza
podług najnowszych wymagań elektrotechniki: dzwonki elektryczne, telefony, płytki do rezerwoarów, elektryczne zamki (zastępujące szwajcara), elektryczną sygnalizację drzwi i okien, chroniącą od złodziei, oraz wszelkie roboty w mieszkaniach i fabrykach przyjmuje teraz — od Nowego Roku. — Konserwacja od 4 rb. rocznie.

Proszę zapamiętać mój adres:
Piotrkowska 118.

!! Dla rodzin polskich !!

Makładem księgarni H. Altenberga we Lwowie ukazała się druga edycja wspaniałych kolorowych reprodukcji ze znanego obrazu Jana Styki i W. Kossaka

„BITWA POD RACŁAWICAMI”

Kolorowe te obrazy przedstawiające fragmenty wielkopomnej bitwy, każdy wielkości 60x50 ctm., nabywać można po cenie wyjątkowo niskiej; 2 rb. za obydwa, z przesyłką w rolce tekturowej 2 rb. 35 kop. Pieniądze nadsyłać należy do kantoru łódzkiego „Świata” (Zachodnia № 28) dla księgarni H. Altenberga. 40-20-0

Masło Wilczyce poleca
HANDEL WIN
i Towarów KOLONIALNYCH
R. AUERBACH dawniej A. SEMELKE
PIOTRKOWSKA 229.

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTOWANIE MEBLI

M. LENTZ, Widzewska 77.

Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeładowania

Opakowanie i przechowywanie mebli.
Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpałowego. Przewożenie kas ogniotrwiałych.

Specjalista chorób skórnych
weneryczn. i niemocy płciowej
Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia 33 (obok Lombar. ake.)
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8, dla
pań od 5-6. W niedziele tylko
od 9-3 po poł. 114r
Badania krwi przy syphilis'e.

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W. Uniwersytetu
przyjmuje z chorobami wewnętrznymi
(spec. żołądka i kiszki).
Dzielnia № 3.
od 5 do 7 ei 2156-r

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne
Mawrot 2.
Przyjmuje od 8-10 $\frac{1}{2}$, i od 6-8
po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 9-1 r 637r

Osiadłem się w tubiejszym mieszkaniu jako
specjalista chorób skórnych, wenerycznych,
płciowych i chorób włosów. Przyjmuje
codziennie od 8 do 1 w południe
i od 4 do 8 po poł., w niedziele od 8-9
do 1-2 rano i od 4 do 6-7 po południu.
Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ul. ŚREDNIA № 5. 147r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.
Syphilis, skorne, wener.,
choroby dróg moczowych.
Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w.,
dla dam od 4-5. W niedziele i
święta tylko do 1 rano 746-r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY WŁOSÓW, SKORNE WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 6-8 w.,
panie od 5-6 po poł., w niedziele od 9-1
rano i od 8-6 po poł. 1420-r
Ul. Południowa № 2.

Dr. S. KANTOR

Choroby skórne, weneryczne
i moczopłciowe. Krótka № 4.
Przyjmuje od 8-2 r. i od 6-9
wiecz., panie od 5-6 1413

Dr. I. Silberstrom

ul. BENEDYKTA 7 (róg Promonady).
Chor. weneryczne i moczopłciowe,
skóry i włosów. Radykalne usuwanie
zbytecznych włosów.
Przyjmuje od 8-1-2 rano i od 4-8
wiecz., panie od 4-5. 121

Dr. med. W. Kotzin

ul. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje analizy płucny, mocz,
krew, wydzielnia ropnych itd.
Od g. 9 $\frac{1}{2}$ -10 $\frac{1}{2}$, i od 4-6. 541r

Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67
przyj. od 8-9 $\frac{1}{2}$ r. i od 5-6 $\frac{1}{2}$ pp.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
1429-r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Od 8-10 r., 5-8 po poł., w niedziele i święta 9-2 r 1463r

Dr. Henryk GOLDBERG

CHIRURG powrócił.
mieszka obecnie Krótka № 5.
Przyjmuje od 2-4 n n. 136r

Dr. P. Grossman

Choroby wewnętrzne i dziecięce.
PIOTRKOWSKA 81.
Przyjmuje do 10 $\frac{1}{2}$ rano i od
5-7 po poł. 243-16-6

Dr. Ignatiew

Specjalista chorób
uszu, nosa i gardła
ulica Konstantynowska № 11 m. 5.
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
W niedziele od g. 10 rano do
1-2 po poł. 149r

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od 9-10 rano i od
4-8 wieczorem. W niedziele i
święta od g 10-1 po poł 507-r

W dobrach Piątek-Wielki

do sprzedania:
10 młod. dojń. krów, 10 cielnych
jąłowic, 1 byczek i 5 wolew nie-
oprz. rasy oldenb. swego chowu,
również para u ożdz kuców gład.
4 letni'h Władomose u właściciele-
la M. H. Danziger-Kallisz.
31-3-3 334-3

Grywam na fortepianie

do tańca. Przyjmuję zamówienia
na bale i wesela znany muzyk
Orzeszko.
Skworowa 8 m. 6. 315-3-3

Nadszedł świeży transport
KANARKÓW
z gór Harcu, pięknie śpiewających w dzień i przy świetle. Do nabycia w Hotelu Rzymskim, Mikołajewska 59. H. Breitenszteln. 328

KANARKI!!!
z gór Harcu, pięknie śpiewające w dzień i przy świetle poleca tano w Hotelu Niemieckim, Średnia № 1 m. 8.
G. FUNK.

Maść przeciw odmrożeniom
Granulki od kaszlu
Boro-Mentol od kataru
poleca Apteka

W. Groszkowskiego

KONSTANTYNOWSKA 17. 1-20-9

Drukarnia „Rozwoju”

wykonuje roboty w zakresie
drukarstwa wchodzące. —
Zamówienia przyjmuje
Administracja „Rozwoju”
Przejazd № 8, telef. 593.

MLECZARNIA

dóbr „Paprotnia” i „Walewice”
Przejazd № 52 wprost ul. Juliusza
POLECA:

MLEKO wyborowe higieniczne dwa razy dziennie świeże;
SMIETANKĘ słodką i kwaśną.
MASŁO deserowe i do potraw i różne sery.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna, a także rozsyła się i po domach. 301-3-3

Filia

„Gońca Porannego i Wieczornego”

Mikołajewska 20
przyjmuje prenumeratę na wszystkie pisma. 272-4-4

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, nieodebrane do dnia 1 stycznia st. st. 1909 roku będą przechowywane na stacji Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty wymienionej, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytację:

A. Bagaż ze stacji: Białystok № 8127, Międzyrzec № 105, Warszawa № 242, 265, 575; Kielce № 2074; Radom № 764.

B. Rzeczy znalezione w obrębie st. Łódź-Fabryczna: kuferek drewniany. 311-3-1